

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Kariyer Kararlılığı Düzeylerinin İncelenmesi

Cihan Ulun¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyer kararlılığının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma verileri, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören toplam 206 öğrencinin katılımı sonucunda toplanmıştır. Çalışmada Lounsbury ve ark. (1999) tarafından geliştirilen, Akçakanat ve Uzunbacak (2019) tarafından Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan Kariyer Kararlılığı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 6 madde ve tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Çalışma kapsamında ölçeğin yüksek güvenilirlik düzeyinde olduğu görülmüştür. Çalışma, nicel araştırma modelleri arasında yer alan genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada katılımcıların cinsiyet, bölüm, sınıf, aktif spor yapma ve öğrenim gördüğü bölümden memnuniyet durumlarına göre kariyer kararlılık düzeyleri incelenmiştir. Çalışma sonuçları incelendiğinde yaş, cinsiyet, bölüm ve spor yapma durumlarına göre kariyer kararlılık düzeylerinin anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmüştür. Bununla birlikte katılımcıların kariyer kararlılık düzeylerinin sınıf ve bölüm memnuniyeti değişkenleri açısından anlamlı fark oluşturduğu görülmüştür ($p<.05$).

Anahtar Kelimeler:

Kariyer, Kariyer Kararlılığı, Spor Bilimleri.

Examining the Career Decidedness Levels of Students of Sport Sciences Faculty

Abstract

The aim of this study is to examine the career decidedness of sport sciences faculty students in terms of various variables. The research data was collected as a result of the participation of a total of 206 students studying at Gazi University Sport Sciences Faculty in the Fall semester of the 2023-2024 academic year. In the study, the career decidedness scale developed by Lounsbury et al. (1999), Turkish adaptation, validity and reliability study by Akçakanat and Uzunbacak (2019) was used. The scale has 6 items and a one-dimensional structure. Within the scope of the study, it was observed that the scale was at a high level of reliability. The study was carried out in the general survey model, which is among the quantitative research models. In the study, the career decidedness levels of the participants were examined according to their gender, department, class, active sport career and satisfaction with the department they studied. When the study results were examined, it was seen that there was no significant difference in career decidedness levels according to age, gender, department and sports activities. However, it was observed that the career decidedness levels of the participants made a significant difference in terms of class and department satisfaction variables ($p<.05$).

Key Words:

Career, Career decidedness, Sport sciences.

Alıntı:

Ulun, C. (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer kararlılığı düzeylerinin incelenmesi. *International Sport Science Student Studies Journal*, 5(2), 106-115.

¹ Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, Türkiye, E-mail: cihanulun06@gmail.com

1. Giriş

Günümüz dünyasında ekonomik faktörler, toplumsal beklentiler, teknoloji ve endüstri eğilimlerinin değişmesiyle birlikte bireylerin kariyerlerine dair istek ve beklentileri de değişmektedir. Kariyer, bireylerin hayatları boyunca istihdam süreçleri için geliştirdikleri planlar ve bu planlar doğrultusunda izledikleri yol olarak tanımlanmaktadır (Tanoli, 2016). Bir diğer tanıma göre ise; bireyin çalışma hayatı boyunca edindiği tecrübe ve iş dışı yaşamı arasındaki bağlantıyı somutlaştırdığı bir süreç olarak değerlendirilir (Gürel, 2018). Arthur ve arkadaşları (1989) kariyeri, sürekli gelişen ve değişen iş deneyimleri olarak tanımlamaktadır. Bunun yanı sıra bireylerin kariyerleri sosyoekonomik durum, cinsiyet ve kültürel bağlam gibi unsurlardan etkilenmektedir (Fernández ve ark., 2023; Kim, 2004). Dolayısıyla kariyer kavramının bireylerin emek harcadığı iş süreci ve bu süreçler boyunca kendilerine özgü yaşadıkları etkileşim ve kazandıkları deneyime atıfta bulunulan önemli bir kavram olduğu söylenebilir (Korkut ve Keskin, 2016).

Bireyin öz yeterlilikleri doğrultusunda belirlediği kariyer hedeflerine karşı sadakati ise kariyer kararlılığı olarak tanımlanmaktadır (Yaşar ve Sunay, 2020). Bireyin iş ve eğitim hayatındaki ilerlemesinde kritik bir faktör olarak öne çıkan kariyer kararlılığı kişilik özellikleri (Lounsbury ve ark., 2005), ve mesleki kimlik gibi çeşitli etmenlerle yakından ilişkilendirilmiştir (Galles ve Lenz, 2013). Nitekim üniversite yılları öğrenciler için kariyer planlaması yapabilmek adına kritik bir dönem olarak değerlendirilmekte ve üniversite öğrencilerinin kariyer seçeneklerini bu dönemde değerlendirdiği kabul edilmektedir (Gardner ve Barnes, 2007). Araştırmalar, bu süreçlerin gençler ve üniversite öğrencilerinin kariyer kararlılığı üzerinde olumlu etkiler oluşturduğunu ortaya koymaktadır (Hirschi, 2014; Hirschi ve ark., 2011; Risco ve Duffy, 2011). Buna ek olarak üniversite öğrencilerinin kariyer kararlılıkları düzeyindeki artışın, yaşam tatmini ve öznel refah üzerinde olumlu etkileri olduğu saptanmıştır (Komarraju ve ark., 2014; Fearon, 2018; Arslan, 2022). Kariyer planlamasına üniversite yıllarında başlayan bireylerin kariyer kararlılığı ve çalışılan alanda uzmanlaşma düzeylerinin yükseldiği bilinmektedir (Akoğlan Kozak ve Dalkıranoglu, 2013).

Ülkemizde öğrencilik yıllarında spor yapan öğrencilerin spor kariyerlerine devam edebilmek için spor bilimleri fakültelerinde öğrenim görme eğiliminde oldukları bilinmektedir. Çalışmalar başka alanlarda öğrenim gören üniversiteli öğrencilerin spor kariyerlerine devam etmekte zorlandıklarına işaret etmektedir (Bozyiğit ve ark., 2022). Dolayısıyla spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyerler planlaması önemli bir konudur. Spor bilimleri öğrencilerinde kariyer planlamasını gerçekleştirmek, kariyer kararlılıklarını en üst düzeye taşımak üzere ise öğrencilerin ilgi, algı ve yeteneklerinin doğru şekilde belirlenmesi gerekmektedir (Çakto ve Görgüt, 2019). Bu bağlamda çalışmanın amacı, araştırma grubunda yer alan öğrencilerin kariyer kararlılık düzeylerinin çeşitli demografik değişkenler açısından belirlenmesidir.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli: Bu çalışma, nicel araştırma teknikleri arasında yer alan genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Modelde, en az iki değişken grubunun bağımsız değişkene göre istatistiksel anlamlılığının sınındığı gruplar arası farklılıklar incelenmektedir. Bu modelde ulaşılan sonuçlar, gruplar arası anlamlı fark vardır ya da anlamlı fark yoktur şeklinde ifade edilmektedir (Karasar, 2016).

2.2. Çalışma Grubu: Katılımcılar 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmuştur. Çalışma grubunda yer alan katılımcı sayısı, G*power analizi apriori test sınırları çerçevesinde 0.05 hata payı ve %95 güç (0.5 effect size) aralığına göre yeterli olduğuna kanaat getirilen 206 katılımcıdan oluşmuştur. Araştırma grubuna ilişkin betimsel verilere ise tablo 1'de yer verilmektedir. Araştırma için Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 2023/12 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır.

Tablo 1.

Katılımcılara ilişkin betimsel istatistikler

1. Cinsiyet	f	%
Erkek	91	44,2
Kadın	115	55,8
2. Bölüm	f	%
Antrenörlük eğitimi	45	21,8
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	75	36,4
Spor Yöneticiliği	54	26,2
Rekreasyon	32	15,5
3. Sınıf	f	%
1. Sınıf	73	35,4
2. Sınıf	38	18,4
3. Sınıf	70	34,0
4. Sınıf	25	12,1
4. Spor Yapma Durumu	f	%
Evet	108	52,4
Hayır	98	47,6
5. Bölüm memnuniyeti	f	%
Evet	170	82,5
Hayır	36	17,5
Toplam	206	100

2.3. Veri Toplama Süreci: 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden kolayda örnekleme yöntemi çerçevesinde yaklaşık 2 haftalık bir sürede ve elektronik ortamda hazırlanan formlar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

2.4. Veri Toplama Aracı: Çalışmada Lounsbury ve ark. (1999) tarafından geliştirilen, Akçakanat ve Uzunbacak (2019) tarafından Türkçe uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Kariyer Kararlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması kapsamındaki iç tutarlılık katsayısı (güvenirligi) .80 olarak belirtilmiştir. Ölçek 6 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan 2, 5 ve 6 numaralı maddeler ise ters puanlanmıştır.

2.5. Veri Analizi: Çalışmada veri analizine geçmeden önce veri setinde yer alan hatalı, eksik ve aykırı veriler ayıklanarak, veri setinin dağılım yapısı ve tercih edilecek istatistiksel veri analizi yöntemi kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede beş katılımcıya ait veri toplama formu analiz dışında bırakılarak veri analizi 206 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin anlamlılık sınırı için sosyal bilimler alanında genel olarak kabul gören %95 güven aralığı ve $p=0.05$ hata payı göz önünde bulundurulmuştur. Verilerin dağılım yapısına ilişkin istatistiklere ise tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2.

Verilerin dağılımı

n	$\bar{x}$	mod	medyan	S	çarpıklık	basıklık
206	3.55	3.33	3.50	0.717	-.274	.337

Çalışma kapsamında tercih edilecek veri analizi yöntemlerini belirlemek amacıyla öncelikle veri setinin dağılım yapısı (normallik varsayımları) incelenmiştir. Buna göre literatürde normal dağılım için kabul edilen çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) sınırlarının ± 2 aralığında yer alması (George ve Mallery, 2020) referans alınarak tablo 2’de yer istatistiklerin normal dağılım için uygun olduğuna ve parametrik veri analizlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede çalışmada betimsel analiz, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi testlerine yer verilmiştir. Tek yönlü varyans analizi testinde anlamlı bulgularda yer alan farkın kaynağını belirlemek üzere Tukey çoklu karşılaştırma testi gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında ölçme aracının güvenilirlik testi sonuçlarına ise tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3.

Kariyer kararlılığı ölçeği ölçeğinin güvenilirliği

Ölçek	Madde Sayısı	Chronbach's Alpha (α)
Kariyer Kararlılığı Ölçeği	6	.72

Ölçme aracının çalışma kapsamında oluşan güvenilirlik düzeyinin, alanyazında belirtilen sınırlara göre iyi seviyede bir güvenilirliğe işaret ettiği görülmüştür (Özdamar, 2017).

3. Bulgular

Bu bölümde katılımcıların cinsiyet, bölüm memnuniyeti, aktif spor yapma, bölüm ve sınıf gibi demografik özelliklerine göre kariyer kararlılık düzeylerinin farklılaşma durumu incelenmiştir. Bu doğrultuda cinsiyete göre kariyer kararlılığı düzeylerinin test sonuçlarına tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4.

Cinsiyete göre kariyer kararlılığı ölçeğinin bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Cinsiyet	n	$\bar{x}$	S	Sd	t	p
Erkek	91	3.62	.664	204	1.149	.252
Kadın	115	3.50	.754			

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer kararlılıklarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiştir. Bulgular incelendiğinde erkek öğrencilerinin kariyer kararlılıklarının kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğu ancak ulaşılan sonucun istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmüştür ($p>.05$). Katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm memnuniyet algılarının, kariyer kararlılık düzeyleri üzerindeki farklılaşma durumuna ilişkin test sonuçlarına tablo 5'te yer verilmektedir.

Tablo 5.

Öğrenim gördüğü bölüm memnuniyetine göre kariyer kararlılığı ölçeğinin bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Bölüm Memnuniyeti	n	$\bar{x}$	S	Sd	t	p
Memnun	170	3.61	.690	204	2.776	.000**
Memnun Değil	36	3.25	.773			

** $p<.01$

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüme ilişkin memnuniyet durumlarına göre kariyer kararlılıklarının istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığı bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrenim gördükleri bölümden memnun olan ve olmayan öğrenciler arasında oluşan aritmetik ortalama farkının öğrenim gördüğü bölümden memnun olan öğrenciler lehine ve istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür ($p<.05$).

Spor bilimleri öğrencilerinin aktif spor yapma durumlarına göre kariyer kararlılık ölçeğinden aldığı puanların istatistiksel farklılığına ilişkin test sonuçlarına tablo 6'da yer verilmektedir.

Tablo 6.

Aktif spor yapma durumuna göre kariyer kararlılığı ölçeğinin bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Spor Yapma	n	$\bar{x}$	S	Sd	t	p
Evet	108	3.58	.675	204	0.517	.606
Hayır	98	3.52	.762			

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spor yapma durumlarına göre kariyer kararlılıklarının istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığı bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre aktif olarak spor yapana öğrencilerin kariyer kararlılığı ölçeği ortalamalarının nispeten daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte oluşan farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmüştür ($p>.05$).

Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler açısından kariyer kararlılık düzeylerinde anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek üzere gerçekleştirilen test sonuçlarına tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7.

Bölüm değişkenine göre kariyer kararlılığı puanlarının tek yönlü varyans analizi sonuçları

Bölüm	n	$\bar{x}$	S	Sd	f	p
Antrenörlük Eğitimi	45	3.54	.566	3	0.110	.954
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	75	3.53	.761	202		
Spor Yöneticiliği	54	3.59	.752	205		
Rekreasyon	32	3.54	.764			

Bölüm değişkenine göre kariyer kararlılığı puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek üzere tek yönlü varyans analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları incelendiğinde bölüm değişkeni açısından oluşan aritmetik ortalama farklarının istatistiksel açıdan anlamlı olmadıkları görülmüştür ($p > .05$).

Spor bilimleri öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf ile kariyer kararlılıkları arasında farkın incelendiği test sonuçlarına tablo 8’de yer almıştır.

Tablo 8.

Sınıf değişkenine göre kariyer kararlılığı puanlarının tek yönlü varyans analizi sonuçları

Sınıf	n	$\bar{x}$	S	Sd	f	p	Farkın kaynağı
1. Sınıf ^a	73	3.65	.630	3			a>b
2. Sınıf ^b	38	3.32	.776	202			a>d
3. Sınıf ^c	70	3.67	.743	205	3.587	.015	c>d
4. Sınıf ^d	25	3.29	.676				

Katılımcıların sınıf değişkenine göre kariyer kararlılığı puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farka işaret edip etmediğini incelemek üzere tek yönlü varyans analizi testi gerçekleştirilmiştir. Test sonuçları incelendiğinde kariyer kararlılığı puanlarının 1. ve 2. sınıf öğrencileri ile 1. ve 4. sınıf öğrencileri arasında her iki grupta da 1. sınıf öğrencilerinin lehine anlamlı farklılaştığı görülmüştür ($P < .05$). Ayrıca 3. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında oluşan farkın 3. sınıf öğrencileri lehine ve istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür ($p < .05$).

4. Tartışma ve Sonuç

Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin kariyer kararlılık düzeylerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmaya, 115’i kadın, 91’i erkek olmak üzere toplam 206 kişi katılmıştır. Araştırmanın ilk bulgusunda, katılımcıların cinsiyetleri ile kariyer kararlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Alanyazın incelendiğinde, Özkaya (2023) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin kariyer kararlılığının yordayıcıları: Kariyer uyum yetenekleri, planlanmış rastlantı becerileri ve toplumsal cinsiyet rolleri” isimli çalışmada cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. İrge, Pamuk ve Kaynak (2020) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada kariyer kararlılığı ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Gagnon ve Sandoval, (2020) tarafından 365 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada da cinsiyet ile öğrencilerin kariyer kararlılığı arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Gültekin ve Şeşen (2021) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada cinsiyetin kariyer kararlılığı üzerinde anlamlı bir fark oluşturmadığı tespit edilmiştir. Çıkan bu sonuçlar çalışma sonucumuzla benzerlik göstermektedir. Öte yandan, Yaşar ve Sunay (2020) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada ise cinsiyet ile kariyer kararlılığı arasında oluşan farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu ifade edilmiştir. Çalışmada cinsiyet değişkeni bakımından erkekler lehine oluşan kariyer kararlılığı farklılığının ise kültürel farklılıklardan kaynaklanabileceği ifade edilmiştir.

Araştırmada, katılımcıların bölümleri ile kariyer kararlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bu çalışmada ulaşılan sonuca benzer şekilde, Yaşar ve Sunay (2020)

tarafından yapılan çalışmada da bölüm ile öğrencilerin kariyer kararlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı raporlanmıştır.

Katılımcıların sınıf düzeyleri ile kariyer kararlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Birinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin kariyer kararlılıkları dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerden yüksek çıktığı görülmüştür. Alanyazın incelendiğinde, İrge, Pamuk ve Kaynak (2020) tarafında yapılan çalışmada, hazırlık sınıfında öğrenim gören öğrencilerin üst sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre kariyer kararlılık düzeyleri daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan kariyer kararlılığına yönelik öğrenciler üzerine yürütülen bazı çalışmalarda üst sınıflarda öğrenim gören öğrencilerinin daha fazla kariyer kararlılığına sahip oldukları; bu durumun kariyer rollerinin ilerleyen sınıflarda daha belirgin hale gelişi, mesleki farkındalık ve yetkinliklerin gelişmesinden kaynaklanabileceği ifade edilmiştir (Neice ve Bradley, 1979; Koyuncuoğlu, 2021).

Son yıllarda üniversite öğrencilerinin kariyerleri konusunda yürütülen diğer çalışmalarda öğrencilerin kariyerleri açısından kararsız oldukları ve öğrenim gördükleri alan dışında farklı meslek ve iş pozisyonlarında istihdam seçeneklerini değerlendirdikleri ifade edilmiştir (Béduwé ve Giret, 2011). Ayrıca, öğrencilerin üniversite öğrenimlerinde üst sınıfa geçtikçe kariyer kararlılık, heves ve isteklerinin yerine para kazanma isteğine yöneldikleri belirtilmiştir (Taşlıyan, Arı ve Duzman, 2011).

Çalışma kapsamında son sınıf öğrencilerin kariyer kararlılıklarında meydana gelen düşüşün bahsi geçen sebeplerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Ayrıca öğrenim hayatına yeni başlayan öğrencilerin öğrenim hayatını tamamlamak üzere olan öğrencilere oranla daha yüksek kariyer kararlılıkları, yeni başlayan öğrencilerin hazır bulunuşluk, motivasyon ve mesleki beklentilerinden kaynaklanabilir.

Katılımcıların aktif spor yapma durumları ile kariyer kararlılık düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır. Alanyazın incelendiğinde spor yapma ile kariyer kararlılığı arasındaki farkı inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte Bozyiğit ve arkadaşları (2022) tarafından yürütülen çalışmada spor kariyerini sürdüren üniversiteli sporcuların spor bilimleri dışındaki uzmanlık alanlarında öğrenimlerini sürdürmeleri durumunda spor kariyerlerinden vazgeçme eğiliminde oldukları ifade edilmiştir. Bu sebeple öğrencilerin kariyerlerini daha rahat sürdürebilmek ve geliştirebilmek adına spor bilimleri öğrenimini tercih etme eğiliminde oldukları ifade edilmiştir.

Son olarak çalışma kapsamında öğrencilerin spor bilimleri alanında öğrenim görme memnuniyetlerinin, kariyer kararlılığı açısından öğrenim gördükleri bölümden memnun olan öğrenciler lehine anlamlı bir fark oluşturduğu görülmüştür. Alanyazında öğrenim görülen bölüm memnuniyeti ile kariyer kararlılığı arasında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak çalışma kapsamında ulaşılan bu sonucun, üniversite öğrenim süreci ile kariyer kararlılığı olgusu arasındaki farka dikkat çekmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışma sonucunda getirilebilecek öneriler şu şekildedir: öncelikle ele alınan özelliklerin daha geniş örneklem ve farklı özelliklerle karşılaştırılması spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin kariyer kararlılıklarını güçlendirmek açısından faydalı olabilir. Bununla birlikte gerek öğrencilerin üniversite öğrenimi sırasında kariyer kararlılığında meydana gelen dalgalanmalar gerekse üniversite memnuniyetinin kariyer kararlılığı üzerindeki etkisi sebebiyle fakültelerdeki mevcut koşul ve imkânların gözden geçirilmesi önem arz etmektedir. Dolayısıyla öğrencilerin kariyer kararlılığını artırabilecek öğrenim ortamlarının oluşturulması önerilmektedir. Ayrıca tüm bu süreçlerde öğrencilerin donanım ve kariyer uyumunu artırabilecek insan kaynakları ve kariyer gelişim ofislerinin oluşturulması önerilmektedir.

Kaynakça

- Akçakanat, T., & Uzunbacak, H. H. (2019). Kariyer Kararlılığı Ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 4(9), 159-170.
- Akoğlan Kozak, M. ve Dalkıranoglu, T. (2013). Career perceptions of new graduates: Anadolu University example. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(1), 41-52.

- Arslan, U. (2022). Relation between career decidedness and subjective wellbeing in university students: Does hope mediate the link? *Participatory Educational Research*, 9 (2), 103-117.
- Arthur, M. B., Hall, D. T., & Lawrence, B. S. (1989). Generating new directions in career theory: The case for a transdisciplinary approach. *Handbook of career theory*, 7, 25.
- Béduwé, C. ve Giret, J. F. (2011). Mismatch of vocational graduates: What penalty on French labour market? *Journal of Vocational Behavior*, 78(1), 68–79.
- Bozyiğit, E., Küçük Kılıç, S., Erman, Ö. ve Gürbüz, B. (2022). Sporcu öğrenci kariyer farkındalığı envanteri: Faktör yapısı ve demografik farklılıklar. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 237–251.
- Çakto, P. ve Görgüt, İ. (2019). Beden eğitimi ve spor eğitimi gören öğrencilerin kariyer planlama süreçlerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları*, 1(1), 69–80.
- Fearon, C., Nachmias, S., McLaughlin, H., & Jackson, S. (2018). Personal values, social capital, and higher education student career decidedness: a new ‘protean’-informed model. *Studies in Higher Education*, 43(2), 269-291.
- Fernández, D. P., Ryan, M. K., & Begeny, C. T. (2023). Gender expectations, socioeconomic inequalities and definitions of career success: A qualitative study with university students. *Plos one*, 18(2), e0281967.
- Gagnon, R. J., & Sandoval, A. (2020). Pre-college STEM camps as developmental context: Mediation relations between gender, career decidedness, socioemotional development, and engagement. *Children and Youth Services Review*, 108, 104584.
- Galles, J. A., & Lenz, J. G. (2013). Relationships among career thoughts, vocational identity, and calling: Implications for practice. *The Career Development Quarterly*, 61(3), 240-248.
- Gardner, S. K. ve Barnes, B. J. (2007). Graduate student involvement: Socialization for the professional role. *Journal of College Student Development*, 48(4), 369–387.
- George, D. and Mallery, P. (2020). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. (16th. Edition), New York: Routledge, 45-66.
- Gerber, M., Wittekind, A., Grote, G., Conway, N., & Guest, D. (2009). Generalizability of career orientations: A comparative study in Switzerland and Great Britain. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 82(4), 779-801.
- Gültekin, V., & Şeşen, Y. (2021). Career decidedness of college students: A research on medical documentation and secretarial students. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(1), 3-14.
- Gürel, P. A. (2018). İş-yaşam dengesini sağlayan faktörlerin kadın akademisyenler için belirlenmesi: lojistik regresyon analizi. *Kadın Araştırmaları Dergisi*, (16), 31-44.
- Hirschi, A. (2014). Hope as a resource for self-directed career management: Investigating mediating effects on proactive career behaviors and life and job satisfaction. *Journal of Happiness Studies*, 15, 1495-1512.
- Hirschi, A., Niles, S. G., & Akos, P. (2011). Engagement in adolescent career preparation: Social support, personality and the development of choice decidedness and congruence. *Journal of adolescence*, 34(1), 173-182.
- İrge, N. T., Pamuk, M. M., & Kaynak, Ö. M. (2020). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörlerin kariyer kararlılığına etkisi: İstanbul'daki vakıf üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Beykoz Akademi Dergisi*, 8(2), 138-157.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar teknikler ilkeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kim, N. (2004). Career success orientation of Korean women bank employees. *Career Development International*, 9(6), 595-608.
- Komaraju, M., Swanson, J., & Nadler, D. (2014). Increased career self-efficacy predicts college students' motivation, and course and major satisfaction. *Journal of Career Assessment*, 22(3), 420-432.
- Korkut, A., & Keskin, İ. (2016). Üniversite öğrencilerinin kariyer algıları: metaforik bir analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), 194-211.
- Koyuncuoğlu, Ö. (2021). An investigation of academic motivation and career decidedness among university students. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 7(1), 125-143.
- Kozak, M. A., & Dalkıranoglu, T. (2013). Career Perceptions Of New Graduates: Anadolu University Example. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(1), 41-52.
- Lounsbury, J. W., Hutchens, T., & Loveland, J. M. (2005). An investigation of big five personality traits and career decidedness among early and middle adolescents. *Journal of career assessment*, 13(1), 25-39.
- Lounsbury, J. W., Tatum, H. E., Chambers, W., Owens, K., & Gibson, L. W. (1999). An investigation of career decidedness in relation to “Big Five” personality constructs and life satisfaction. *College Student Journal*, 33(4), 646-652.
- Niece, D. E., & Bradley, R. W. (1979). Relationship of age, sex, and educational groups to career decisiveness. *Journal of Vocational Behavior*, 14(3), 271–278.
- Özdamar, K. (2017). *Modern bilimsel araştırma yöntemleri*. Eskişehir: Nisan Yayıncılık, 3. Baskı.
- Özkaya, B. (2023). *Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin kariyer kararlılığının yordayıcıları: Kariyer uyum yetenekleri, planlanmış rastlantı becerileri ve toplumsal cinsiyet rolleri* (Yüksek Lisans Tezi). Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Giresun.

- Risco, C. M., & Duffy, R. D. (2011). A career decision-making profile of Latina/o incoming college students. *Journal of Career Development*, 38(3), 237-255.
- Tanoli, M. F. (2016). Understanding career planning: A literature review. Munich Personal RePEc Archive (MPRA), 1–15. Retrived from: <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/74730/>
- Taşlıyan, M., Arı, N. Ü. ve Duzman, B. (2011). İnsan kaynakları yönetiminde kariyer planlama ve kariyer yönetimi: İİBF öğrencileri üzerinde bir alan araştırması. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 231–241.
- Yaşar, O., & Sunay, H. (2020). Career decidedness of college students. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(23), 1614-1624.

ENGLISH EXTENDED SUMMARY

Introduction: In today's world, as economic factors, social expectations, technology and industry trends change, individuals' desires and expectations regarding their careers also change. Career is defined as the plans that individuals develop for their employment processes throughout their lives and the path they follow in line with these plans (Tanoli, 2016). According to another definition; It is considered as a process in which the individual embodies the connection between the experience he has gained throughout his working life and his non-work life (Gürel, 2018). An individual's loyalty to the career goals determined in line with his or her self-sufficiency is defined as career decidedness (Yaşar and Sunay, 2020). Career decidedness, which stands out as a critical factor in an individual's progress in business and education life, is closely associated with various factors such as personality traits (Lounsbury et al., 2005) and professional identity (Galles and Lenz, 2013). In addition, it has been found that the increase in the career decidedness level of university students has positive effects on life satisfaction and subjective well-being (Komarraju et al., 2014; Fearon, 2018; Arslan, 2022). It is known that individuals who start career planning during their university years increase their career decidedness and level of specialization in the field of study (Akoğlan Kozak and Dalkıranoğlu, 2013). It is known that students who played sports during their student years in our country tend to study at sports science faculties in order to continue their sports careers. Studies indicate that university students studying in other fields have difficulty continuing their sports careers (Bozyiğit et al., 2022). Therefore, career planning for students of sports science faculties and sports science faculties is an important issue. In order to realize career planning for sports science students and maximize their career decidedness, students' interests, perceptions and abilities must be determined correctly (Çakto and Görgüt, 2019). In this context, the aim of the study is to determine the career decidedness levels of the students in the research group in terms of various demographic variables. **Method:** The study was carried out in the general survey model, which is among the quantitative research models. (Karasar, 2016). **Discussion and Results:** When the results were examined, there was generally no difference between gender and career decidedness (Gagnon & Sandoval, 2020; Gültekin & Şeşen, 2021; İrge et al., 2020; Özkaya, 2023). This finding is similar to our study result. On the other hand, Yaşar and Sunay (2020) found a significant difference between gender and career decidedness. In the study, no significant difference was detected between the participants' departments and their career decidedness levels. Yaşar and Sunay (2020) reached a similar result in their study. A significant difference was detected between the participants' grade levels and career decidedness levels. It has been observed that the career decidedness of first-year students is higher than that of fourth-year students. When the literature was examined, in the study conducted by İrge, Pamuk and Kaynak (2020), it was determined that students studying in the preparatory class had higher career decidedness levels than students studying in the upper classes. In recent studies conducted on the careers of university students, it has been stated that students are undecided about their careers and are considering employment options in different professions and job positions outside the field they study (Béduwé and Giret, 2011). In addition, it has been stated that as students move to the upper grades in their university education, they turn to the desire to earn money instead of their career decidedness, enthusiasm and desire (Taşlıyan, Arı and Duzman, 2011). Within the scope of the study, it is thought that the decrease in the career decidedness of senior students may be due to the mentioned reasons. In addition, the higher career decidedness of students who have just started their education life compared to students who are about to complete their education may be due to the readiness, motivation and professional expectations of the new students. No statistically significant difference was found between the participants' active sports activities and their career decidedness levels. When the literature was examined, no study was found examining the difference between playing sports and career decidedness. However, in the study conducted by Bozyiğit et al. (2022), it was stated that university athletes who continue their sports careers tend to give up

their sports careers if they continue their education in areas of expertise other than sports sciences. For this reason, it has been stated that students tend to prefer sports science education in order to continue and develop their careers more easily. Finally, within the scope of the study, it was observed that students' satisfaction with studying in the field of sports sciences made a significant difference in favor of students who were satisfied with the department they studied in terms of career decidedness.